

Goedenavond. Wij identificeren met onze organisatie vijf bouwstenen die leiden naar een sterk lokaal sportbeleid. “Sportinfrastructuur, sportieve ruimte en zwemwater” is de eerste bouwsteen in dit geheel.

Of het nu gaat om sportieve, recreatieve of functionele beweging, de positieve uitwerking op onze fysieke en mentale gezondheid is hopelijk voor iedereen evident. Elke euro die in Vlaanderen in sport en beweging wordt geïnvesteerd, levert een sociale meerwaarde van 3,56 euro op. We gaan er dus vanuit dat het doelstelling is van elk lokaal bestuur om alle inwoners te laten bewegen. Maar hoe zorgen we er nu voor dat we iedereen van jong tot oud kunnen aanzetten tot meer bewegen en sport?

Veranderingstheorieën stellen dat je het **hoofd**, het **hart** en de **omgeving** moet beïnvloeden om gedragsverandering te weeg te brengen. Zo kan je bijvoorbeeld weten dat bewegen gezond is en wil je misschien wat extra kilo's kwijt, als je omgeving niet is aangepast is om dit mogelijk te maken, gebeurt er in praktijk te weinig.

Een beweegvriendelijke omgeving is een plek die mensen faciliteert, stimuleert en uitdaagt om te bewegen. Deze omgeving is breder dan de puur fysieke (sport)infrastructuur zoals een sporthal.

Sport en bewegen moeten daarom, omwille van hun bewezen impact op de gezondheid, vanaf het begin mee betrokken zijn bij elke invulling van de publieke ruimte. In de Antwerpse Zurenborgwijk reed tien dagen geleden de laatste bus weg van de stelplaats van de lijn. Hiermee komt er een pak ruimte in deze buurt vrij. Kan de nieuwe invulling hiervan ruimte te creëren om de inwoners van de buurt en ruim daarbuiten een plek te geven om te bewegen en misschien de stadsvlucht van de jonge gezinnen afremmen?

Want de interesse in sport en bewegen groeit in onze samenleving. De Vlaamse Sportfederatie kwam vorige maand nog met cijfers waaruit blijkt dat bijna 6% meer Vlamingen in een sportclub zitten dan 5 jaar geleden. Maar tegelijkertijd berichten de media over wachtlijsten bij sportclubs. Eén van de oorzaken voor deze wachtlijsten, is een gebrek aan infrastructuur. Sport en bewegen hebben ruimte nodig. Een atletiekpiste leg je niet zomaar op elke hoek, zeker binnen een stadscentrum. We zien dat het aantal inwoners in de Antwerpse binnenstad de laatste jaren enkel toeneemt. Laat dit nu net de plaats zijn waar er geen plek is om zomaar extra sportinfrastructuur te voorzien. Een belangrijk deel van de bevolking sport daarenboven niet in een georganiseerd verband, maar gebruikt de publieke ruimte om fysiek actief te zijn. Daarom moet binnen die verstedelijkte context ook plaats voorzien worden voor een beweegvriendelijke ruimte. Zo creëren we een plek waar mensen kunnen werken, leven en hun fysiek en mentaal welzijn kunnen verbeteren.

Een plek waar je kan bewegen is een eveneens een plek waar je veilig en efficiënt kan verplaatsen op een sportieve manier. De sportparken van Antwerpen liggen buiten het

stadscentrum. Kinderen en volwassenen uit het stadscentrum en de districten komen hier naartoe om te participeren aan een georganiseerd aanbod van de sportclubs. In het kader van een 15 minuten-stad, zijn gericht beleid en infrastructuur nodig om inwoners toe te leiden naar een actieve levensstijl waarbij wandelen of fietsen de norm wordt voor elke verplaatsing.

De afgelopen maanden konden we ook de berichten over mensen die tijdens het zwemmen in de problemen raakten niet negeren. Er blijft een chronisch tekort aan zwemwater in Vlaanderen en zelfs in Antwerpen. Ondanks 9 overdekte zwembaden op het Antwerps grondgebied, blijven er honderden kinderen op de wachtlijsten staan voor zwembaden en vinden niet alle scholen plaats in het Antwerpse zwemwater. De Vlaamse overheid opende dit jaar via de VLAREM-wetgeving de deur om meer open water zwemzones mogelijk te maken. We zagen daar afgelopen zomer de eerste vruchten van met de “Zalige zwemdagen” in het Bonapartedok. De stormloop op tickets wijst aan dat er vraag is naar het structureel inrichten van een deel van onze openbare ruimte voor openwaterzwemmen. Zo kan ook de druk op de andere zwembaden afnemen.

Als we goed nadenken, kunnen we de semi publieke ruimte ook nog op andere manieren benutten. Waarom niet in samenwerking met andere sectoren zoals cultuur en jeugd? Ingevlude ruimte staat soms zoveel leeg. Denken we wel voldoende na hoe deze nog gebruikt kan worden? Een Park & Ride parking die buiten de piekuren leegstaat, kan dienen als skateplek voor jongeren. Een deel van een bedrijvenpark kan in het weekend afgesloten worden om fietslessen te organiseren of om een lokale wielclub plaats te geven om haar jongeren te laten trainen. Een speelplaats van een school kan buiten de schooluren iets terug geven aan de buurt of aan een lokale sportclub.

Daarom opnieuw het pleidooi om sport en bewegen zo vroeg mogelijk mee aan tafel te nemen bij elke vorm van inrichting van de publieke ruimte. Laten we eerlijk zijn: uiteindelijk is iedereen het over eens dat sport en bewegen een positieve impact hebben op onze gezondheid en welbevinden. Politieke debatten over sport creëren meestal eensgezindheid: iedereen is voor sport. Lokaal is het beleid heel tastbaar voor burgers en is de impact groot. Dus verwachten we ook dat de politici deze meningen ook concreet maken. Hoe gaan we echter voor zorgen dat wanneer iedereen akkoord is dat sport en bewegen belangrijk is, dit ook effectief leidt tot beleid? En hoe zorgen we dat de weinig publieke ruimte die ons nog rest beweegvriendelijk wordt ingericht?